

С а д р ж а ј:

Миодраг Ђукић - [Потраживања у мотелу](#) - брутална драма у два чина

Брутална драма у два чина Миодрага Ђукића, *Потраживања у мотелу*, је чврста драмска структура која у бриткој и краткој експозицији уводи све елементе потребне за потоњи логички и интимни доживљај трагичног и катарзе. Писац прецизно поставља бекграунд (село у вековном блату и киши која слуги потоп, вукојбина у којој се усред лета пали пећ) у коме, кроз искривљен ментални простор, лутају јунаци, који иако типски маргинали, имају темељно различите духовне домете, што се да наслутити из свега неколико првих појава. Сцену отвара стари пијаница, који певуши ништа друго до *Allons enfants de la patrie*, затим следи Девојка, која фуриозно носи саксију са цвећем и за њом главни јунак Џамба, који прича о великом мотелу у сред некаквог брда подно јаза, брда за које се касније испостави да у њега чак ни полиција не залази, а онда долазе, носећи некакву чудовишну греду, Раде и Миле звани Главоња, локални сељаци брђанског менталитета са једним јединим изграђеним духовним осећањем: инстинктом за преживљавање. И надаље, свака нова појава, свака нова сцена, наводи на додатно изглобљење из већ потпуно изглобљене стварности. Латентна напетост у ишчекивању дошљака, Џамбиног сина, није годоовска...

[>>> види поговор](#)

Срба Игњатовић - [Ислазе на даске три краља од Данске](#)

Драма Србе Игњатовића *Ислазе на даске три краља од Данске*, користи ауторитет шекспировске визуре, и поштапа се пародијским односом на сиже Хамлета, да би испричала причу о аномалијама савременог друштва и људи. Писцу је потребна ова визура не због тога што сличну причу не би могао да напише из неке друге, већ због тога што је он до те мере забринут над судбином људског духа да сугерише својим читаоцима/гледаоцима да је и овако узвишена имагинација беспомоћна противу овакве реалности. Игњатовић је, зато, својим ликовима понудио ону “поетичност” реплика и ситуација која их издваја из свакодневице и доводи безболно до апсурда тако да је ова драма, по форми, довољно блиска поетици Краља Ибија. Универзална је зато што полази од универзалних слабости људског духа. Игњатовићеви јунаци су лажови, лопови, сецикесе, убице, крвождери, пласирани су лако и скоро бенигно, а ипак дејствују застрашујуће. Застрашујућа је, уствари, лакоћа са којом они мењају своју кожу, своје идеале, вредности и веру. Ту је кључ пишчевог позивања на Шекспира, чији су јунаци колоси које он још у оквиру својих дела, поредећи их са онима нижег духа, развија у монументалне карактере (упоредимо само нпрм. Војводу од Глостера и Краља Лира)... [>>> види поговор](#)

Миладин Шеварлић - [Вуци и овце или Србија на истоку](#)

Миладин Шевралић нас је у свом претходном, да тако кажемо, псеудоисторијском циклусу драма о кључним историјским личностима Србије, и то из периода пада моћи средњевековне српске државе, владарима цару Душану Немањићу, кнезу Лазару Хребељановићу и деспоту Стефану Лазаревићу, покушао да, из једног историјско-демистификаторског ракурса, свестан да је писана историја вазда тумачена по личном нахођењу и егу, осветли корене пропасти једног народа, пропасти која, како данас изгледа, перманентно, уистину са малим осцилацијама, траје. Корен таквог пропадања је, по Шеварлићу, у вековним супротностима српског менталитета који никако да пронађе (или пак коме никако да дају да пронађе) средину између чврсте стеге деспотске и слободне воље човека која, како историја у нас показује, такође уводи у анархију и пропаст! У трагању за тим шта су узроци, а шта последице неминовног пропадања, Шеварлић наставља новим циклусом, који овога пута свакако не бисмо могли назвати псеудоисторијским, пишући драме *Карађорђе* и *Вуци и овце или Србија на Истоку*. Овако широк увод у анализу драме објављене у овој књизи, потребан је да би се регистровао свеобухватан напор аутора да, анализирајући драмама кључне догађаје из наше прошлости, покуша да барем објасни овај, показало се незаустављив, историјски пад једног народа. Можда најзначајнија драма у том опусу, ако не и најбоља, је управо драма *Вуци и овце или Србија на Истоку*

...

[>>> види поговор](#)

Миливоје Мајсторовић - [Мартин анђео](#) - елегична фарса

Мартин анђео Миливоја Мајсторовића је, на први поглед, утопистички и наиван покушај писца да нас својом драмом покрене на размишљања о томе колико смо често само неми, пасивни сведоци скривене борбе Бога и Ђавола у нама, и колико деламо у правцу схватања до које мере је наш живот грешан. Но, дајући овој драми жанровску одредницу елегична фарса Мајсторовић јасно ставља до знања да је ироничан. Али у односу на шта? Свакако не у односу на скуп идеја о којима пише, већ у односу на нас који те идеје тумачимо као наивне. Ова у основи мелодрамска структура, писана по свим правилима драмског заната, са изузетно вешто уклопљеним флеш-бековским узрочно-последичним повезивањем структуре, са занимљивим понављањем сцена – које, са литерарног становишта, јесу интересантне, али треба их проверити у театру – има снагу да позове на размишљање о сврсисходности играња вишедеценијске сурове игре полтронисања у односу на неке друге, основне и давно заборављене, квалитете живота. А та, да тако кажемо и нагласимо осећај огољене искрености, пасторалност у промишљању битисања, за Мајсторовића је, изгледа једини пут у отрежњење.

Миодраг Зупанц - [Бела ружа за Дубљанску улицу](#)

Бела ружа да Дубљанску улицу Миодрага Зупанца, баш као и Ђукићева драма, покушава да нам кроз свет бесмислених маргиналаца саопшти неке дубоко философске истине о животу. Зупанц, за разлику од Ђукића, своје јунаке смешта у срце Београда, на Чубуру, и његов бекраунд нас доводи у дубоко социјални контекст. Безмало непомична група одавно истрошених људи, успавана у својој инертности, упорно понавља свој узалудни

ритуал живота. Зупанц дуго слика ову ситуацију са јасном намером да нам наметне мисао о потреби мењања нечега. И то нешто је, ни мање ни више, вијадукт који би прошао изнад глава ове несрећне упарложене заједнице, који би им затворио небо за птице, сунце, и што је најважније – дудиње! Сада већ узнемирена, заједница почиње да показује сву своју бесмисленост и егоистичност, и сваки лик се понаша у складу са кодом који му је писац прецизно прочитао. У овом делу драме преплићу се духовите реплике са потпуно наднаравним ситуацијама, чиме писац примиче жанровски Белу ружу бурлески. Тај растеређујући, релаксирајући ход драмске радње је и далеко најквалитетнији. Као што то обично бива са маргиналцима, сурова игра богатих њихове снове претвара у прах. Али, они су архетипи, они су неуништиви, увек спремни да своју бесмисленост поделе са другима... [>>> види поговор](#)

Жељко Хубач - [Поговор](#)

-- о о О о о --

Едиција Савремена српска драма КЊИГА 5

Издавачи: МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ; УДРУЖЕЊЕ ДРАМСКИХ ПИСАЦА СРБИЈЕ 11000 Београд, Господар Јевремова 19 и ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА 11000 Београд, Риге од Фере 4,
zaprokul@infosky.net

www.drama.org.rs

udraps@gmail.com

Главни и одговорни уредник, Миодраг Ђукић

Редакција: Душан Ч. Јовановић, Миладин Шеварлић, Жељко Хубач, Радомир Путник, Драган Томић, Владимир Ђурић Ђура, Драгана Абрамовић

Коректура - Жељко Хубач

Ликовно и техничко решење, Ново Чогурић